

SVEA HOVRÄTT
Mark- och miljööverdomstolen
060202

PROTOKOLL
2022-05-23
2022-06-13
Föredragning i
Stockholm

Aktbilaga 7
Mål nr M 5010-22

RÄTTEN

Hovrättsråden Henrik Löv, Petra Bergman, referent, och Henrik Jonsson (skiljaktig)

FÖREDRAGANDE OCH PROTOKOLLFÖRARE

Föredraganden Richard Bexelius

PARTER

Klagande

June Avfall och Miljö AB

Ombud: Stadsjurist K.W.

Motpart

1. Miljö- och hälsoskyddsnämnden i Jönköpings kommun

2. E.H.

3. K.H.

4. A.K.

5. M.K.

6. H.L.

7. P.L.

Dok.Id 1826255

Postadress
Box 2290
103 17 Stockholm

Besöksadress
Birger Jarls Torg 16

Telefon
08-561 670 00
08-561 675 50

E-post: svea.hovratt@dom.se
www.svea.se

Telefax

Expeditionstid
måndag – fredag
09:00–16:30

SAKEN

Anvisning av plats för hämtning av hushållsavfall på fastigheterna A, B och C i Jönköpings kommun; nu fråga om avvisning

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Växjö tingsrätts, mark- och miljödomstolen, dom 2022-04-01 i mål nr M 2183-21, M 2195-21 och M 2234-21

Efter föredragning fattar Mark- och miljööverdomstolen följande

BESLUT (att meddelas 2022-06-17)

Mark- och miljööverdomstolen avvisar överklagandet.

Skälen för beslutet

Enligt 16 kap. 12 § miljöbalken får överklagbara domar överklagas av bl.a. den som domen eller beslutet angår, om avgörandet har gått honom eller henne emot (första punkten) eller av den myndighet, kommunala nämnd eller annan som genom balken eller i föreskrifter meddelade med stöd av balken har getts sådan rätt (fjärde punkten).

Bolaget har förelagts att yttra sig över skälen för sin talerätt och har i huvudsak fört fram följande. Bolaget är ett renhållningsbolag ägt av Jönköpings kommun och berörs direkt av den i målet överklagade domen som går bolaget emot. På grund av bolagets uppdrag och det kommunala avfallsmonopolet är det June Avfall och Miljö AB som, efter Arbetsmiljöverkets beslut, inte längre kan utföra hämtning av avfall vid tomtgräns från de aktuella fastigheterna. Plats har behövt anvisas i enlighet med ett av alternativen i kommunens avfallsföreskrifter.

Mark- och miljööverdomstolen gör följande bedömning.

Frågan i målet är om kommunen, enligt vad som i första hand anges i 15 kap. 20 a § miljöbalken, är skyldig att transportera bort avfall från den fastighet där avfallet finns eller om hämtning ska ske från annan plats.

June Avfall och Miljö AB är kommunens avtalspart och utför som sådan, på kommunens uppdrag, hämtningen av det nu aktuella avfallet. Bolaget omfattas inte av uppräkningsen i 16 kap. 12 § fjärde punkten miljöbalken, utan frågan är om den överklagade domen angår bolaget på ett sådant sätt att bolaget har rätt att överklaga den enligt vad som anges i bestämmelsens första punkt.

Ett avtalsförhållande ger i sig, även om avgörandet kan medföra nackdelar för avtalsparten, inte automatiskt rätt att överklaga ett beslut. Överklaganderätten förutsätter att avtalsparten har ett sådant intresse i saken som på något sätt erkänts av rättsordningen. Ett sådant skyddssyfte kan komma till uttryck t.ex. genom bestämmelser om att avtalsparten ska beredas tillfälle att yttra sig innan beslut fattas eller att beslutets verkningar enligt lag direkt överförs till den aktuella avtalsparten. Några sådana bestämmelser är inte aktuella i detta fall. Vid bedömningen av klagorätten ska hänsyn också tas till om avgörandet på något annat sätt påverkar bolagets rättsställning eller dess intressen på ett sådant sätt att det ändå ska ha rätt att överklaga avgörandet. Som jämförelse kan nämnas att en avtalspart till en person som förelagts att vidta en viss åtgärd, inte har rätt att överklaga föreläggandet, även om avtalsparten kan sägas vara berörd av den aktuella åtgärden (se rättsfallet RÅ 1995 ref. 77) På motsvarande sätt bedömer Mark- och miljööverdomstolen att June Avfall och Miljö AB, såsom avtalspart till kommunen i detta fall, inte har rätt att överklaga mark- och miljödomstolens dom (jfr även rättsfallen RÅ 1988 ref. 140 och RÅ 1994 ref. 24). Den omständigheten att bolaget är ett helägt kommunalt bolag föranleder inte någon annan bedömning. Bolagets talan ska därför avvisas.

Beslutet får enligt 5 kap. 5 § lagen (2010:921) om mark- och miljödomstolar inte överklagas.

Richard Bexelius
Protokollet uppväsat/

SKILJAKTIG MENING I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

Hovrättsrådet Henrik Jonsson är skiljaktig och anför följande.

Plats för hämtning av hushållsavfall från en fastighet regleras antingen i miljöbalken (se 15 kap. 20 a §) eller i en avfallsordning som kommunen beslutat med stöd av ett bemyndigande i balken. Om platsen ändras sker det genom ett rättsligt förfarande som i de allra flesta fall torde utmynna i ett överklagbart beslut. I första hand berörs fastighetsägaren av ett sådant beslut, och kommunen om saken prövas av högre instans. Den principiella grunden för dessa parter klagorätt är i allt väsentligt densamma; om avgörandet kan sägas gå den enskilde eller kommunen emot uppkommer en rätt att föra talan mot det.

Om kommunen överlåtit ansvaret för hämtningen av hushållsavfall till ett bolag är det, enligt min mening, mycket som talar för att även bolaget bör ges saklegitimation, i vart fall under vissa omständigheter (jfr t.ex. RÅ 1995 ref. 77). Beslutet om att ändra hämtningsplatsen grundar sig i en rättslig prövning och den har en direkt påverkan på den verksamhet som bolaget bedriver. Ett sådant beslut kan dessutom ha långtgående ekonomiska konsekvenser för bolaget t.ex. genom att de ändrade förutsättningarna kan kräva inköp av specialfordon eller leda till fysiskt betungande arbetsmoment för personalen. I ett sådant läge bör bolaget anses ha ett beaktansvärt intresse av att få de rättsliga förutsättningarna för beslutet överprövade (jfr RÅ 2006 ref. 9 och NJA 2015 s. 976 p. 9 samt Ulrik von Essen, Förvaltningsprocesslagen m.m. – en kommentar till 33 §, 7 uppl. s. 395 ff.). Härvid måste även kraven på möjlighet till domstolsprövning beaktas.

Beslutet om hämtningsplats har sin grund i en rättslig prövning. June Avfall och Miljö AB har framfört att det är, om inte omöjligt, så i vart fall mycket svårt att under normala förhållanden angöra hämtningsplatserna med de befintliga fordonen. Uppfartsvägen är mycket brant och den är ofta hal. Arbetsmiljöverket har på grund av förhållandena på platsen förbjudit bolaget att hämta hushållsavfall där. Ett beslut om hämtningsplats har direkt påverkan på bolagets verksamhet. Mot denna bakgrund bör bolaget ges rätt att överklaga beslutet.